

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 122/2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

(Τμήμα Γ')

Συνεδρίαση της 19^{ης} Ιουνίου 2018

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Ευγενία Βελώνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Αναστάσιος Μπάνος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Φωτεινή Δεδούση, Πάρεδρος ΝΣΚ

Αριθ. εγγρ. ερωτημάτων: Το υπογραφόμενο από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 26789/Z1/15-02-2018 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης (Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, Τμήματος Δ', Φοιτητικών Θεμάτων και Υποτροφιών) και το με αριθμό 76765/Z1/11-05-2018 διευκρινιστικό έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας.

Ερωτήματα:

α) Με αφορμή περίπτωση εκπαιδευτικού του κλάδου ΠΕ70-Δασκάλων ο οποίος είναι κάτοχος τριών τίτλων σπουδών ως προς την απόκτηση των

οποίων τίθενται ζητήματα παράλληλης φοίτησης, καθώς αυτός εισήχθη σε ΤΕΦΑΑ με εισιτήριες εξετάσεις το έτος 1984 ενώ από το 1983 φοιτούσε σε Σχολή Νηπιαγωγών και το έτος 1985 κατετάγη σε Παιδαγωγική Ακαδημία ως πτυχιούχος Νηπιαγωγός, ερωτάται εάν επιτρέπεται παράλληλη φοίτηση σε δύο Σχολές σε προπτυχιακό επίπεδο, σε περίπτωση που η εισαγωγή στη δεύτερη Σχολή έγινε κατόπιν κατάταξης-κατατακτηρίων εξετάσεων και όχι με γενικές εξετάσεις. Για την περίπτωση αρνητικής απάντησης στο ως άνω ερώτημα, ερωτάται, περαιτέρω, εάν τίθεται ζήτημα ακυρότητας της δεύτερης εγγραφής και του τίτλου σπουδών που αποκτάται εντεύθεν.

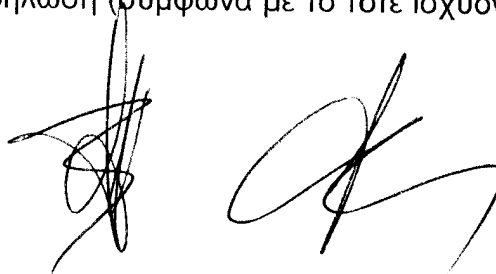
β) Εάν πρόσωπο το οποίο φοιτεί σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος επιτρέπεται να εισαχθεί παράλληλα σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, μέσω της διαδικασίας εισαγωγής που ορίζει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

II. Διδόμενο Ιστορικό

1. Από το με αριθμό 26789/Ζ1/15-02-2018 έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας συνάγεται ότι ο προβληματισμός της σχετικά με το εάν επιτρέπεται παράλληλη φοίτηση σε δύο Σχολές σε προπτυχιακό επίπεδο, σε περίπτωση που η εισαγωγή στη δεύτερη Σχολή έγινε κατόπιν κατάταξης-κατατακτηρίων εξετάσεων και όχι με γενικές εξετάσεις, αφενός, έχει γενικό χαρακτήρα και, αφετέρου, συναρτάται με ειδικότερη περίπτωση η οποία αντιμετωπίζεται από την Διεύθυνση Διοίκησης Προσωπικού Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του ίδιου Υπουργείου. Από το ίδιο έγγραφο και τα στοιχεία που το συνοδεύουν προκύπτει ότι η ειδικότερη αυτή περίπτωση αφορά σε κατοχή από εκπαιδευτικό του κλάδου ΠΕ70-Δασκάλων τριών βασικών τίτλων οι οποίοι αποκτήθηκαν ως εξής:

α) Κατά το έτος 1983-1984 ο ενδιαφερόμενος φοίτησε στο πρώτο έτος Σχολής Νηπιαγωγών, από την οποία και αποφοίτησε στις 28-06-1985.

β) Το ακαδημαϊκό έτος 1984-1985 και, ειδικότερα, στις 01-10-1984, παράλληλα με την παραπάνω φοίτησή του, ενεγράφη σε Τμήμα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ΑΕΙ (στο εξής: ΤΕΦΑΑ), μετά από εισιτήριες εξετάσεις, υποβάλλοντας υπεύθυνη δήλωση (σύμφωνα με το τότε ισχύον ν.δ.

105/1965) περί μη φοίτησής του σε άλλη Ανώτερη ή Ανώτατη Σχολή του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

γ) Κατά το έτος 1985-1986 και, ειδικότερα, στις 14-10-1985, ενεγράφη στο δεύτερο έτος σπουδών Παιδαγωγικής Ακαδημίας, ύστερα από κατάταξη ως Νηπιαγωγός και ενώ φοιτούσε παράλληλα στο δεύτερο έτος Τμήματος Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (άλλου από το αρχικό ΑΕΙ, λόγω μεσολαβήσασας μετεγγραφής του). Το έτος 1988 έλαβε πτυχίο από το ΤΕΦΑΑ, έχοντας λάβει πτυχίο και από την Παιδαγωγική Ακαδημία το έτος 1986.

2. Το δεύτερο ερώτημα δεν συναρτάται με ειδικότερο ιστορικό αλλά, κατά την ερωτώσα υπηρεσία, ερείδεται σε γενικούς προβληματισμούς σχετικά με την ύπαρξη ή μη δυνατότητας παράλληλης φοίτησης σε προπτυχιακό πρόγραμμα ημεδαπού ΑΕΙ και σε προπτυχιακό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

3. Η διατύπωση και των δυο ερωτημάτων από την ερωτώσα υπηρεσία έχει ως κύρια βάση τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 9 του ν. 1771/1988, στο οποίο προβλέπεται υποχρέωση διαγραφής των φοιτητών ή σπουδαστών Σχολών ή Τμημάτων Σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής από τη Σχολή ή το Τμήμα όπου ήδη είναι γραμμένοι, προκειμένου να εγγραφούν σε άλλη Σχολή ή Τμήμα Σχολής στην οποία εισάγονται μετά από συμμετοχή τους σε γενικές εξετάσεις.

4. Απαντώντας στην επισήμανση ότι το ιστορικό με το οποίο έχει, εν μέρει, συναρτηθεί το πρώτο ερώτημα, εκτείνεται σε χρονικά διαστήματα προγενέστερα της ισχύος της παραπάνω διάταξης και στην προκύπτουσα αναγκαιότητα για επακριβή προσδιορισμό των ρυθμίσεων των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ και οι οποίες αποτέλεσαν το έρεισμα των προβληματισμών της ερωτώσας υπηρεσίας¹ (προϊσχύουσας ανάλογης διάταξης, πρόβλεψης Κανονισμού ΑΕΙ κλπ.), η τελευταία απέστειλε το με

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 του ν. 3086/2002:
«Άρθρο 6.

1. (...) 6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.».

αριθμό 76765/Z1/11-05-2018 έγγραφο στο οποίο αναφέρει ότι δεν εντοπίζει άλλο σχετικό νομικό έρεισμα.

II. Νομικό πλαίσιο

5. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, στο πλαίσιο του πρώτου ερωτήματος παρίστανται κρίσιμες διατάξεις διαχρονικού δικαίου. Οι διατάξεις αυτές παρατίθενται στη συνέχεια με χρονολογική σειρά και αφορούν, αφενός, σε ζητήματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ήδη πτυχιούχων και, αφετέρου, σε χρονικά διαστήματα κατά τα οποία οι Σχολές Εκπαίδευσης Διδακτικού Προσωπικού με τις οποίες συναρτάται, εν μέρει, το ερώτημα αυτό, συνιστούσαν ανώτερες Σχολές διετούς φοίτησης. Παράλληλως παρατίθενται και λοιπές διατάξεις νόμων και ρυθμίσεις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας νομοθεσίας, οι οποίες είναι κρίσιμες προς εξέταση και των δύο ερωτημάτων.

6. Κρίσιμες διατάξεις σχετικά με την εισαγωγή αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ΑΕΙ, σε Σχολές Εκπαίδευσης Διδακτικού Προσωπικού και στα Παιδαγωγικά Τμήματα και ΤΕΦΑΑ των ΑΕΙ

6.1. Νόμος 1035/1980 «Περί του τρόπου εισαγωγής εις τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τας Σχολάς Εκπαιδύσεως Διδακτικού Προσωπικού και τας Ανωτέρας Σχολάς και άλλων τινών διατάξεων» (Α' 60).

Σύμφωνα με τα άρθρα 1, 3 και 5 του ν. 1035/1980:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Άρθρον 1.

Έκτασις ισχύος.

1. Αι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται, από του ακαδημαϊκού έτους 1980-81, διά την εισαγωγήν φοιτητών και σπουδαστών εις τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τας Παιδαγωγικάς Ακαδημίας, τας Σχολάς Νηπιαγωγών, (...)

Άρθρον 3.

Επιλογή.

1. Ο ολικός αριθμός εισακτέων εις εκάστην Σχολή η Τμήμα Σχολής των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων καλύπτεται δι' επιλογής, πραγματοποιουμένης ως ακολούθως: (...)

2. (...) Διά Π. Διαταγμάτων εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται (...) η εγγραφή των εισαγομένων, (...)

Άρθρον 5.
Επιλογή.

1. Διά την εισαγωγήν εις τας Παιδαγωγικάς Ακαδημίας, τας Σχολάς Νηπιαγωγών, (...) ο κατά την παρ. 1 του άρθρου 2 τον παρόντος ολικός αριθμός εισακτέων εις εκάστην Σχολήν ή Τμήμα Σχολής καλύπτεται δι' επιλογής, πραγματοποιουμένης κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. (...)

6.2. Π.Δ. 299/1980 «Περί Γενικών Εισιτηρίων Εξετάσεων δια τας Ανωτάτας και Ανωτέρας Σχολάς (...)» (Α'83)².

Σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 31 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, της προεκτεθείσας παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 1035/1980:

«Άρθρον 11.

Διδασκαλικός Κύκλος (Κ).

1. Αι Σχολαί του Διδασκαλικού κύκλου είναι :

α) Αι Παιδαγωγικά Ακαδημίας:

β) (...)

γ) Αι Σχολαί Νηπιαγωγών:

2. (...)

4. Υποψήφιος, επιλεγόμενος βάσει του Ν. 552/77 (βαθμού απολυτηρίου του) δια την σχολήν του Διδασκαλικού Κύκλου αποκλείεται της συμμετοχής εις τας εξετάσεις τυχόν δηλωθέντος κύκλου.

Άρθρον 31.

Εγγραφή των εισαγομένων εις τας Σχολάς.

1. Διά την εγγραφήν του έκαστος εισαγόμενος υποβάλλει εις την Σχολήν επιτυχίας του τον τίτλον απολύσεως (απολυτήριον ή αποδεικτικόν) του σχολείου εκ του οποίου απεφοίτησεν, μετά του εις χείρας του δελτίου ταυτότητας υποψηφίου. (...) Εφ' όσον κατατεθή τίτλος απολύσεως εν πρωτοτύπω δύναται να αποσυρθή δια καταθέσεως αντιστοίχου αποδεικτικού. Εις περίπτωσιν υποβολής αποδεικτικού υποβάλλεται και υπεύθυνος δήλωσις Ν. 105/1969, περί μη συγχρόνου εγγραφής εις ετέραν ανωτέραν ή ανωτάτην Σχολήν Δημοσίαν ή Ιδιωτικήν της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

2.(...)»

6.3. Π.Δ. 235/1982 «Γενικές Εισιτήριες Εξετάσεις για την εισαγωγή σπουδαστών στο Α' έτος σπουδών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (...)» (Α'38).³

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος το οποίο επίσης εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, της προεκτεθείσας παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 1035/1980:

² Αφορούσε στο ακαδημαϊκό έτος 1980-1981

³ Αφορούσε στο ακαδημαϊκό έτος 1982-1983

«Άρθρο 20

Εγγραφή στις Σχολές .

1. Για την εγγραφή του κάθε εισαγόμενος καταθέτει στη Σχολή επιτυχίας του τον τίτλο απόλυσης (απολυτήριο ή αποδεικτικό) του σχολείου από το οποίο αποφοίτησε (...)

2. (...)

4. Σε περίπτωση που υποβάλλεται πρωτότυπος τίτλος απόλυσης, αυτός μπορεί να αποσυρθεί, όταν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει αντίστοιχο αποδεικτικό. Στην περίπτωση όμως που υποβάλλεται αποδεικτικό, αυτό πρέπει να συνοδεύεται υπό υπεύθυνη δήλωση του Ν. Δ. 105/69, στην οποία ο ενδιαφερόμενος δηλώνει ότι δεν έχει γραφτεί σε άλλη Ανώτατη ή Ανώτερη Σχολή Δημόσια ή Ιδιωτική της Ελλάδας ή του Εξωτερικού.

5. (...)

6.4. Νόμος 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87).

Με το άρθρο 29 παρ. 1, το άρθρο 46 παρ. 1 και 2 και το άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 1268/1982, ορίσθηκε, μεταξύ άλλων:⁴

«Άρθρο 29

Φοιτητική Μέριμνα.

1. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή του σε Α.Ε.Ι. και αποβάλλεται με τη λήψη του πτυχίου.
(...)

Άρθρο 46.

1. (...) ιδρύονται Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών στα Πανεπιστήμια (...) Τα Τμήματα αυτά έχουν διάρκεια σπουδών τουλάχιστον οκτώ εξαμήνων και διέπονται από τις διατάξεις αυτού του νόμου και γενικά τη νομοθεσία για τα Α.Ε.Ι.

2. Με Π.Δ. που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζεται (...) ο χρόνος που δεν εισάγονται σπουδαστές στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες (Π.Α.) και Σχολές Νηπιαγωγών (Σ.Ν.) και παύει η λειτουργία τους, (...)

Άρθρο 47.

1. (...) ιδρύονται, Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στα Πανεπιστήμια (...)»

6.5. Νόμος 1351/1983 «Εισαγωγή σπουδαστών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 56).

«Άρθρο 1

Έκταση εφαρμογής-Αριθμός θέσεων εισαγομένων
Ομάδες Σχολών

⁴ Η παράγραφος 1 του άρθρου 29 καταργήθηκε με το άρθρο 81 παρ.3 του ν. 4009/2011 (Α 195/6-9-2011) με την επιφύλαξη των μεταβατικών του διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του ίδιου νόμου.

1. Η εισαγωγή σπουδαστών στο Α' έτος σπουδών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, (...) από το ακαδημαϊκό έτος 1983-84 ρυθμίζεται από τις διατάξεις αυτού του νόμου. (...)

5. Ο ολικός αριθμός των θέσεων των σπουδαστών που εισάγονται σε κάθε Ανώτατη ή Ανώτερη Σχολή ή Τμήμα Ανώτατης ή Ανώτερης Σχολής καθορίζεται μια φορά το χρόνο με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (...).

6.6. Απόφαση Υπουργού Εθνικής Παιδείας Φ.150/Β3/3145/25/27-05-1983 «Επιλογή αποφοίτων σχολικών ετών 1980-1981, 1981-1982 για το ακαδημαϊκό έτος 1983-1984 στις Ανώτατες και Ανώτερες Σχολές για το 15% των θέσεων με το σύστημα των Πανελλήνιων Εξετάσεων (Β' 285).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 και το άρθρο 2 παρ. 1, 2, 4 και 5 της υπουργικής αυτής απόφασης, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 10 του άρθρου 2 του ν. 1351/1983:⁵

«Άρθρο 2

Επιλογή Ομάδων

1. (...)

2. Σε κάθε Ομάδα Σχολών περιλαμβάνονται Ανώτατες και Ανώτερες Σχολές (...)

3. Η επιλογή γίνεται με την ακόλουθη σειρά:

α) Επιλογή για τις Ανώτατες Σχολές

β) Επιλογή για τις Ανώτερες Σχολές

(...)

4. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος επιλέγει σε Τμήμα ΑΕΙ αποκλείεται από τη διαδικασία επιλογής για τις Ανώτερες Σχολές.

6.7. Νόμος 1771/1988 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος εισαγωγής σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 71)

Σύμφωνα με τα άρθρο 2 του νόμου τούτου:

«Άρθρο 2

1. Η εισαγωγή σπουδαστών στις σχολές της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 1351/1983 γίνεται ύστερα από συμμετοχή σε γενικές

⁵ Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές: «Άρθρο 2. Επιλογή 1. (...) 10. Ειδικά για το ακαδημαϊκό έτος 1983-84 η διαδικασία επιλογής των εισαγομένων για την κάλυψη του αριθμού των σπουδαστών που εισάγονται με βάση τις διατάξεις της παραγρ. 9 του άρθρου 1 του νόμου αυτού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1035/1980, άρθρο 3 για τις Ανώτατες Σχολές ή Τμήματα Σχολών και άρθρο 5 για τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, τις Σχολές Νηπιαγωγών, (...) Τα θέματα που αφορούν στη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων αυτών για τις Ανώτατες και Ανώτερες Σχολές, που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 6 του Ν. 1035/1980 ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. (...)

εξετάσεις των υποψηφίων που έχουν απολυτήριο λυκείου κάθε τύπου ή ισότιμο τίτλο ή τίτλο ξένου σχολείου που παρέχει δικαίωμα εισαγωγής σε ανώτατες σχολές. (...)

2. Η εισαγωγή των υποψηφίων στις σχολές και στα τμήματα προτίμησης τους μέχρι να καλυφθεί ο αριθμός εισακτέων και γίνεται με βάση τη συνολική βαθμολογία τους κατά φθίνουσα σειρά και τη δήλωση προτίμησης σχολών ή τμημάτων σχολών στο μηχανογραφικό δελτίο τους. (...)

9. Φοιτητές ή σπουδαστές σχολών ή τμημάτων σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ημεδαπής, που μετά από συμμετοχή τους σε γενικές εξετάσεις εισάγονται σε άλλη σχολή ή τμήμα σχολής, δεν μπορούν να εγγραφούν στη νέα σχολή ή τμήμα εάν προηγουμένως δε διαγραφούν με αίτηση τους από τη σχολή ή το τμήμα όπου ήδη είναι γραμμένοι. Σε αντίθετη περίπτωση η εγγραφή στη νέα σχολή ή τμήμα είναι άκυρη. Η διαγραφή τους από τη σχολή ή το τμήμα στο οποίο ανήκαν διαπιστώνεται με βεβαίωση της σχολής ή του τμήματος αυτού.

6.8. Π.Δ. 197/1993 «Εισαγωγή σπουδαστών στο πρώτο έτος σπουδών των σχολών ή τμημάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν.1351/1983 με το σύστημα γενικών εξετάσεων (...)» (Α' 71)

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ/τος 197/1993, το οποίο εκδόθηκε βάσει εξουσιοδοτικών διατάξεων των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 1 του ν. 1351/1983:

«Άρθρο 15.

Εγγραφή στη σχολή ή στο τμήμα.

1. Για την εγγραφή του ο εισαγόμενος ή νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, καταθέτει στη γραμματεία της σχολής ή του τμήματος τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Αίτηση για εγγραφή.

β) (...)

γ) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο εισαγόμενος δηλώνει ότι δεν είναι γραμμένος σε άλλη σχολή ή τμήμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ελλάδας

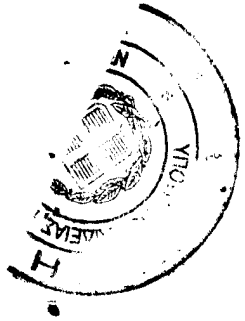
6.9. Νόμος 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α'193), όπως ισχύει

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 παρ. 1 και 42 παρ. 4 του ν. 4186/2013, όπως ισχύουν:

«Άρθρο 4

Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αποφοίτων Γενικού Λυκείου

1. Οι εξετάσεις για την εισαγωγή στις Σχολές, τα Τμήματα και τις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις Τμημάτων των Πανεπιστημίων, των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, των Τ.Ε.Ι., των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Τουρισμού, των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) και Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών

Υπαξιωματικών (Α.Σ.Σ.Υ.), των Σχολών της Αστυνομικής και Πυροσβεστικής Ακαδημίας, της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού, καθώς και των Σχολών Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. και Λιμενοφυλάκων διεξάγονται σε πανελλαδικό επίπεδο (...)»⁶

Άρθρο 42

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α

1.(...)

4. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται εντός του μηνός Μαρτίου εκάστου έτους, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει για τις πανελλαδικές εξετάσεις του ίδιου έτους, καθορίζεται ο αριθμός των εισακτέων ανά Σχολή, Τμήμα ή Εισαγωγική Κατεύθυνση.»⁷

6.10. Απόφαση Υπουργού και Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό Φ253/139394/Α5/2016 «Καθορισμός του τρόπου, χρόνου και της διαδικασίας εγγραφής των επιτυχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 και εφεξής, μετά από συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις (...)» (Β' 2774/02-09-2016).

Σύμφωνα με το άρθρο μόνο της απόφασης αυτής, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, του άρθρου 2 παρ. 3 του ν. 2525/1997 και με επίκληση των διατάξεων του ν. 4186/2013 και της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του ν. 1771/1988:

1. (...) Σε περίπτωση που επιτυχών έχει εγγραφεί από προηγούμενο έτος σε σχολή ή τμήμα (...) με την ανωτέρω αίτηση - υπεύθυνη δήλωση αφενός θα δηλώνει το τμήμα, στο οποίο είναι ήδη εγγεγραμμένος και αφετέρου θα αιτείται ταυτόχρονα τη διαγραφή του από το εν λόγω τμήμα, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εγγραφή του στο νέο τμήμα ή στη νέα σχολή.

2. Σε κάθε Ιδρυμα Σχολή ή Τμήμα αποστέλλεται από το ΥΠΠΕΘ. πίνακας επιτυχόντων ανά Σχολή και Τμήμα που υπέβαλαν ηλεκτρονική αίτηση εγγραφής μέσω της κεντρικής εφαρμογής του ΥΠ.Π.Ε.Θ. Επίσης αποστέλλεται πίνακας των ήδη εγγεγραμμένων από προηγούμενο έτος που έχουν αιτηθεί μέσω της ίδιας εφαρμογής, να διαγραφούν από το Τμήμα ή τη Σχολή του Ιδρύματος, για να εγγραφούν σε αντίστοιχο νέο.

3. Υποψήφιος αίτησης εγγραφής δεν μπορεί να εγγραφεί στη νέα Σχολή ή στο Τμήμα εισαγωγής του, αν προηγουμένως δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία

⁶ Όπως η παράγραφος 1 ισχύει μετά το άρθρο 22 παρ.2 του ν. 4532/2018 (Α 63/05-04-2018):

⁷ Όπως η παράγραφος 4 ισχύει μετά το άρθρο 33 παρ.1 του ν. 4521/2018 (Α' 38/0-03-2018).

διαγραφής, την οποία έχει αιτηθεί μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής, από την Σχολή ή το Τμήμα στο οποίο είναι εγγεγραμμένος και δεν αποσταλεί από το Τμήμα ή τη Σχολή η βεβαίωση διαγραφής και όλα τα σχετικά στοιχεία του στο νέο Τμήμα ή Σχολή επιτυχίας.

4. (...)

7. Κρίσιμες διατάξεις σχετικά με την κατάταξη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των ήδη πτυχιούχων

7.1. Σε σχέση, κατ' αρχάς, με την ειδικότερη περίπτωση η οποία περιγράφεται στο ιστορικό με το οποίο έχει συναρτηθεί το πρώτο ερώτημα, κρίσιμες παρίστανται οι διατάξεις οι οποίες παρατίθενται στη συνέχεια, όπως αυτές ίσχυαν κατά τα χρονικά σημεία που ενδιαφέρουν εν προκειμένω. Περαιτέρω, παρατίθενται οι διατάξεις οι οποίες ισχύουν σήμερα, ενόψει της γενικότερης διατύπωσης του ίδιου ερωτήματος.

7.2. Νόμος 1286/1982 «Μετεγγραφές και κατατάξεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (Α' 119).

Στα άρθρα 1, 10 και 11 του νόμου αυτού, ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο στον οποίο αναφέρεται το ιστορικό με αφορμή το οποίο διατυπώθηκε το πρώτο ερώτημα, οριζόταν μεταξύ άλλων:

«Άρθρο 1.

Έννοιες, περιεχόμενο.

1. Με τις διατάξεις αυτού του νόμου ρυθμίζονται.

α) (...)

γ) Οι κατατάξεις πτυχιούχων ή φοιτητών Α.Ε.Ι. και πτυχιούχων ανώτερων σχολών του εσωτερικού (...) σε Α.Ε.Ι. (...)

2. (...)

4. Ως σχολή για την εφαρμογή αυτού του νόμου θεωρείται Α.Ε.Ι., ανώτατη ή ανώτερη Σχολή ή τμήμα Σχολής, για κάθε ένα από τα οποία προβλέπεται, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, χωριστός αριθμός εισαγομένων, ανεξάρτητο πρόγραμμα και ιδιαίτερος τίτλος σπουδών. (...)

Άρθρο 10.

Από ανώτερη σε ανώτερη σχολή.

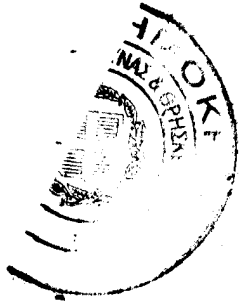
Πτυχιούχοι ανώτερων σχολών του εσωτερικού ή ομοταγών του εξωτερικού κατατάσσονται σε έτος ή εξάμηνο σπουδών ανώτερης σχολής, ύστερα από απόφαση της σχολής υποδοχής και σε ποσοστό 10% για κάθε έτος σπουδών.

(...)

Άρθρο 11.

Ζητήματα κατατάξεων και σπουδών.

1. Οι κατατάξεις διενεργούνται μιά φορά το χρόνο στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη της Γ.Σ. του οικείου τμήματος όταν πρόκειται για Α.Ε.Ι., καθορίζεται η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων

κατάταξης, το είδος των απαιτούμενων δικαιολογητικών, (...) ο τρόπος επιλογής ο οποίος μπορεί να είναι με εξετάσεις (...) ή με διαγωνισμό ή με βάση το βαθμό πτυχίου ή με συνδυασμό αυτών (...) και γενικά ρυθμίζεται κάθε διαδικαστικό ή άλλο ζήτημα που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του κεφαλαίου.

7.3. Απόφαση Υπουργού Παιδείας με αριθμό Γ3/831/25-12-1982/21-01-1983 «Μετεγγραφές και κατατάξεις στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, Σχολές Νηπιαγωγών (...)

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αυτής, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 1286/1982:

«Άρθρο 4

Κατατάξεις

1. Ύστερα από απόφαση που εκδίδει κάθε σχολή υποδοχής, στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, Σχολές Νηπιαγωγών (...) κατατάσσονται.

α) Πτυχιούχοι ή φοιτητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (...)

β) Πτυχιούχοι ανωτέρων σχολών του εσωτερικού (...)

2 (...)

6. Οι εξετάσεις διενεργούνται από την ίδια τριμελή επιτροπή (...). Από τους ανωτέρω πίνακες κατατάσσονται σε κάθε σχολή υποδοχής, όσοι απαιτούνται για να καλυφθεί το αντίστοιχο ποσοστό. Οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο κατατασσόμενο κατατάσσονται ως υπεράριθμοι.

7. (...)»

7.4. Νόμος 3404/2005 «Ρύθμιση θεμάτων του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της Ανωτάτης Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 260), όπως ισχύει:

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του νόμου τούτου, όπως ισχύει τροποποιημένο από το άρθρο 57 του ν. 2186/2013:

«Άρθρο 15

Κατατάξεις πτυχιούχων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

1. Από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 το ποσοστό των κατατάξεων των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται αυτοτελώς ως ποσοστό επί του αριθμού των εισακτέων κάθε ακαδημαϊκού έτους στο Τμήμα υποδοχής, ανεξάρτητα από το ποσοστό των μετεγγραφών.

2. Το ποσοστό των κατατάξεων πτυχιούχων Πανεπιστημίου, Τ.Ε.Ι. ή ισότιμων προς αυτά, Α.Σ.ΠΑΙΤ.Ε. της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένα από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), καθώς και των κατόχων πτυχίων ανώτερων σχολών υπερδιετούς και διετούς κύκλου σπουδών αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλων Υπουργείων, ορίζεται σε ποσοστό 12% επί του αριθμού των εισακτέων σε κάθε τμήμα Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι.. Πέραν του ανωτέρω ποσοστού, κατατάξεις πτυχιούχων Τμημάτων Οδοντιατρικής σε Τμήματα Ιατρικής και πτυχιούχων Τμημάτων Ιατρικής σε Τμήματα Οδοντιατρικής πραγματοποιούνται σε ξεχωριστό ποσοστό 3% επί

του αριθμού των εισακτέων στο Τμήμα υποδοχής.⁸

3.(...) Επιμερισμός του παραπάνω ποσοστού ανάλογα με την προέλευση των υποψηφίων για κατάταξη πτυχιούχων ή ανακατανομή τυχόν εναπομένοντος ποσοστού σε άλλες κατηγορίες μετεγγραφών ή κατατάξεων δεν επιτρέπεται.⁹

4. Υπέρβαση του ποσοστού των κατατάξεων δεν επιτρέπεται. Η επιλογή των υποψηφίων για κατάταξη πτυχιούχων γίνεται αποκλειστικά με κατατακτήριες εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης σε τρία μαθήματα, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του οικείου Α.Ε.Ι.. Στην επιλογή των υποψηφίων με εξετάσεις πρέπει να διασφαλίζεται η διαφάνεια και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Δεν επιτρέπεται επιλογή υποψηφίων που ισοβαθμούν με τον τελευταίο κατατασσόμενο στο Τμήμα υποδοχής ως υπεράριθμων.

5. (...)

6. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ειδικότερα θέματα και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία των κατατάξεων των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.»¹⁰

8. Κρίσιμες διατάξεις του νόμου 2552/1997 «Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (...)» (Α' 266).¹¹

Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του νόμου αυτού, όπως ισχύουν:

«Άρθρο 1

Καθεστώς - Εποπτεία - Έδρα - Αποστολή

1. Το Ε.Α.Π., που ιδρύθηκε από το άρθρο 27 παρ. 1 εδ. α' του ν. 2083/1992, είναι αυτοτελές και πλήρως αυτοδιοικούμενο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και λειτουργεί με τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. (...)

3. Αποστολή του Ε.Α.Π. είναι η εξ' αποστάσεως παροχή προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, με την ανάπτυξη και αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και μεθόδων διδασκαλίας.

⁸ Η παράγραφος 2, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 57 εδάφιο α' του ν. 4186/2013 (Α 193), τροποποιήθηκε ως άνω με τη παράγραφο 10 άρθρου έκτου του ν. 4218/2013 (Α 268/10.12.2013) και ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4186/2013.

⁹ Η παράγραφος 3 (όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 26 παρ.1 του ν. 3467/2006, το άρθρο 25 του ν. 3794/2009 κλπ) τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 57 εδάφιο β' του ν. 4186/2013.

¹⁰ Η παράγραφος 6 προστέθηκε με το άρθρο 57 εδάφιο ε' του ν. 4186/2013, βλ. σχετικώς και την εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου αυτής απόφαση Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με αριθ: Φ1/192329/Β3 (Β' 3185/16/12/2013) «Διαδικασία κατάταξης πτυχιούχων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης».

¹¹ Βλ. και άρθρο 85 παρ.1α του ν. 4485/2017 (Α 114) σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις του ν. 2552/1997 περί ΕΑΠ δεν θίγονται από τις διατάξεις των άρθρων 30 έως 45 του νόμου αυτού.

(...) Για την υλοποίηση της αποστολής του το Ε.Α.Π. μπορεί να οργανώνει και προγράμματα διά βίου μάθησης και προγράμματα με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. (...).¹²

Άρθρο 5

Τίτλοι, διαδικασία εγγραφής και σπουδές

1. Το Ε.Α.Π. παρέχει: α) Πιστοποιητικά παρακολούθησης Θ.Ε.¹³ και Ε.Θ.Ε.¹⁴, β) Πιστοποιητικά προπτυχιακής επιμόρφωσης, γ) Πιστοποιητικά μεταπτυχιακής επιμόρφωσης, δ) Πτυχία, ε) Μεταπτυχιακά διπλώματα ειδίκευσης, στ) Διδακτορικά Διπλώματα.¹⁵

2. Η εγγραφή των φοιτητών σε Προγράμματα Σπουδών που παρέχει το Ε.Α.Π. γίνεται χωρίς εξετάσεις, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων προς το Ε.Α.Π., εντός των προθεσμιών που η Σύγκλητος ορίζει για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Η πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος υποψηφίων φοιτητών στα προγράμματα σπουδών δημοσιεύεται τουλάχιστον σε δύο ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών, σε μία της Θεσσαλονίκης και σε μία της έδρας του Ε.Α.Π..¹⁶

3. Η εγγραφή των προπτυχιακών φοιτητών προϋποθέτει την κατοχή τίτλου απόλυσης Λυκείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισότιμου ή αντίστοιχου τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του εσωτερικού ή εξωτερικού.

4. Ο συνολικός αριθμός των παρεχόμενων θέσεων για φοιτητές προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου δύναται να καθορίζεται κατά ακαδημαϊκό έτος, με απόφαση της Συγκλήτου και μέχρι τη συγκρότησή της με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με απόφαση του ίδιου οργάνου, μπορεί να καθορίζεται κάθε χρόνο πρόσθετος αριθμός παρεχόμενων θέσεων για φοιτητές προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου. Ο αριθμός των θέσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του ετήσιου αριθμού των παρεχόμενων θέσεων προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών φοιτητών. Για την επιλογή και την εγγραφή των ενδιαφερομένων στις εν λόγω θέσεις ισχύουν οι ίδιες διαδικασίες και προϋποθέσεις, οι οποίες ισχύουν και για τους υπόλοιπους υποψηφίους που εγγράφονται στα αντίστοιχα προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά προγράμματα του Ε.Α.Π.. Το παραπάνω ποσοστό είναι συνολικό και κατανέμεται ανάλογα στα προγράμματα των προπτυχιακών ή

¹² Όπως η παράγραφος 3 ισχύει μετά την προσθήκη δυο τελευταίων εδαφίων με την παράγραφο 2β του άρθρου 6 της από 30/12/2015 ΠΝΠ (Α 184), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016 (Α 18) και την διαγραφή των λέξεων «των διδάκτρων» στο τελευταίο εδάφιο της και θέση των λέξεων «της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών» με το άρθρο έβδομο παρ.1 του ν. 4405/2016, ΦΕΚ Α 129/13-07-2016.

¹³ Θεματικών Ενοτήτων

¹⁴ Εργαστηριακών Θεματικών Ενοτήτων

¹⁵ Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 37 παρ.4 του ν. 4186/2013 (Α 193).

¹⁶ Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 προστέθηκε με την παράγραφο 7ε' του άρθρου 3 του ν. 3027/2002 (Α 152).

μεταπτυχιακών σπουδών που υπάρχουν. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι σε ένα πρόγραμμα, ο αριθμός των θέσεων που αναλογεί στο πρόγραμμα αυτό κατανέμεται ανάλογα σε άλλα προγράμματα με απόφαση της Συγκλήτου η οποία λαμβάνει υπόψη, κατά το δυνατόν, τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων. (...)¹⁷

5. α) Εάν ο αριθμός των υποψηφίων ανά Πρόγραμμα Σπουδών είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των παρεχόμενων θέσεων, για την επιλογή των υποψηφίων ισχύουν τα ακόλουθα: αα) Προηγούνται όσοι έχουν συμπληρώσει το 23ο έτος της ηλικίας τους. Αν ο αριθμός τους είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων, διεξάγεται μεταξύ τους κλήρωση. ββ) Αν απομένουν θέσεις μετά την τήρηση της προηγούμενης σειράς προτίμησης, οι υπόλοιποι υποψήφιοι επιλέγονται με νέα διαδικασία κλήρωσης.

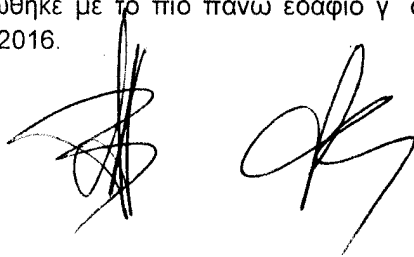
β) (...)

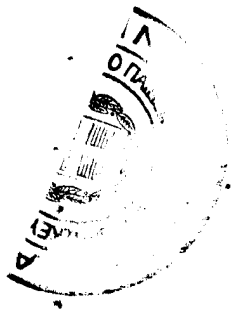
γ). Με απόφαση της Συγκλήτου και μέχρι τη συγκρότησή της με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής μπορεί να καταργείται ή να τροποποιείται εν όλω ή εν μέρει, η κατά τα προηγούμενα εδάφια διαδικασία της κλήρωσης. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται και άλλος τρόπος επιλογής των εισακτέων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.¹⁸

6. α) Οι φοιτητές επιβαρύνονται για την απόκτηση του απαραίτητου εκπαιδευτικού, πληροφοριακού και υλικού αξιολόγησης και συμμετέχουν στις ιδιαίτερες δαπάνες επικοινωνίας, που συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, β) Το ύψος της συμμετοχής αυτής, καθώς και τα κοινωνικά κριτήρια και τα κριτήρια επίδοσης για τη χορήγηση υποτροφιών από το Ε.Α.Π. μερικής ή ολικής απαλλαγής από τις ανωτέρω διατάξεις, ορίζονται, ύστερα από εισήγηση της Συγκλήτου, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γ) Η προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο οικονομική συμμετοχή, δύναται να αποτελεί και πόρο της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού. Με απόφαση της Συγκλήτου ποσοστό έως 20% επί του ύψους της συμμετοχής των φοιτητών χρησιμοποιείται για την ανάθεση έργων για τη διοικητική υποστήριξη του Ιδρύματος, την ανάπτυξη των Προγραμμάτων Σπουδών, την εφαρμογή των συστημάτων Τεχνολογίας, Πληροφορίας και Επικοινωνίας, την εφαρμογή του ιδιαίτερου συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και για κάθε άλλη απαραίτητη για την υποστήριξη της ανάπτυξης και της

¹⁷ Όπως η παράγραφος 4 [η οποία είχε καταργηθεί με το άρθρο 81 παρ.14 του ν.4009/2011 (Α 195), με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του αυτού νόμου], επανήλθε σε ισχύ, αντικατασταθείσα με το άρθρο 36 του ν. 4115/2013 (Α 24) και ισχύει μετά την παράγραφο 4α του άρθρου 28 του ν. 4368/2016 (Α 21).

¹⁸ Η παράγραφος 5, η οποία είχε αντικατασταθεί ως άνω με την παράγραφο 7 του άρθρου 3 του ν. 3027/2002 (Α 152) και στη συνέχεια είχε καταργηθεί με το άρθρο 81 παρ.14 του ν. 4009/2011 επανήλθε σε ισχύ και συμπληρώθηκε με το πιο πάνω εδάφιο γ' δυνάμει της παραγράφου 4β του άρθρου 28 του ν. 4368/2016.

λειτουργίας του Ιδρύματος δαπάνη. (...) ¹⁹

Άρθρο 11

1. Το Ε.Α.Π. διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τις ισχύουσες για το Α.Ε.Ι. διατάξεις.

2. (...)»

III. Ερμηνεία διατάξεων

A. Επί των κρίσιμων εν προκειμένω διατάξεων διαχρονικού δικαίου σχετικά με την εισαγωγή σε ΑΕΙ και ανώτερες Σχολές αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

9. Σύμφωνα με τα άρθρα 1 παρ. 1, 3 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του ν. 1035/1980 η εισαγωγή αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις Σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες και στις Σχολές Νηπιαγωγών γινόταν σε ετησίως καθοριζόμενο αριθμό και σύμφωνα με τα επιμέρους προβλεπόμενα στο νόμο αυτό συστήματα εισαγωγής. Ειδικότερα, η εισαγωγή στα ΑΕΙ γινόταν με γενικές εισιτήριες εξετάσεις ενώ στις Σχολές Διδασκαλικού Κύκλου, ως σχολές διετούς φοίτησης κατά τα οριζόμενα στον ν. 552/1977, είτε με γενικές εξετάσεις είτε με βάση το βαθμό απολυτηρίου. Στο άρθρο 11 παρ. 4 του β. 1035/1980 προβλεπόταν δε, ειδικότερα, αποκλεισμός του επιλεγόμενου βάσει του βαθμού απολυτηρίου του για Σχολή Διδασκαλικού Κύκλου, από τη συμμετοχή σε εξετάσεις τυχόν δηλωθέντος άλλου κύκλου.

10. Με σειρά προεδρικών διαταγμάτων τα οποία εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 1035/1980 προβλεπόταν, περαιτέρω, ότι κάθε εισαγόμενος σε Σχολή προκειμένου να εγγραφεί σε αυτήν, όφειλε να υποβάλει τον τίτλο απόλυσής του από σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στο πρωτότυπο. Σε διαφορετική περίπτωση όφειλε να υποβάλει αποδεικτικό απόλυσης συνοδευόμενο από υπεύθυνη δήλωση του τότε ισχύοντος νόμου 105/1969 περί μη εγγραφής του σε άλλη ανώτερη ή ανωτάτη Σχολή, δημόσια ή ιδιωτική της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (άρθρο 31 του προεδρικού διατάγματος 299/1980 και άρθρο 20 του προεδρικού διατάγματος 235/1982).

¹⁹ Το τελευταίο εδάφιο της περ. γ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έβδομο παρ.4 του ν. 4405/2016 (Α 129).

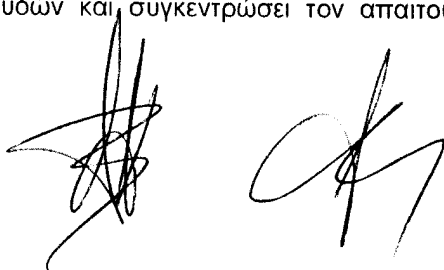
11. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29 του νόμου 1268/1982; η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάτο με την εγγραφή του σε ΑΕΙ και αποβαλλόταν με τη λήψη του πτυχίου. Η παράγραφος αυτή καταργήθηκε με το άρθρο 81 παρ. 3 του ν. 4009/2011 (Α' 195/06-09-2011) με την επιφύλαξη των μεταβατικών του διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του ίδιου νόμου.²⁰

12. Με τα άρθρα 46 παρ. 1 και 47 παρ. 1 του νόμου 1268/1982 ιδρύθηκαν Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών, αλλά και Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, αντιστοίχως, σε Πανεπιστήμια, με διάρκεια σπουδών οκτώ, τουλάχιστον, εξαμήνων. Με τις ίδιες διατάξεις ορίσθηκε ότι τα Τμήματα αυτά διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και γενικά από τη νομοθεσία για τα ΑΕΙ. Εξάλλου, με προεδρικά διατάγματα τα οποία εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 46 παρ. 2 του ίδιου νόμου, παρατεινόταν διαδοχικώς η λειτουργία των Παιδαγωγικών Ακαδημιών και των Σχολών Νηπιαγωγών, ως τελική δε καταληκτική προθεσμία για την παύση λειτουργίας τους ορίσθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του π.δ. 24/1991, η 30^η Ιουνίου 1991 (ΣτΕ 1925/2017, ΔΕΑ 777/2010)

13. Με το άρθρο 1 παρ. 1 και 5 του ν. 1351/1983, ο οποίος θεσπίστηκε προς ρύθμιση της εισαγωγής αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το ακαδημαϊκό έτος 1983-1984 και μετά, επίσης ορίσθηκε ότι η εισαγωγή σε κάθε Ανώτατη ή Ανώτερη Σχολή ή Τμήμα Ανώτατης ή Ανώτερης Σχολής γίνεται σε ετησίως καθοριζόμενο, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, ολικό αριθμό θέσεων.

14. Και στην ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 2 παρ. 2, 3 και 4 της απόφασης Υπουργού Εθνικής Παιδείας με αριθμό Φ.150/Β3/3145/25/27-05-1983, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 1 παρ. 9 και του άρθρου 2 παρ. 1 και 10 του ν. 1351/1983, περί εισαγωγής αποφοίτων Λυκείου των δύο προηγούμενων σχολικών ετών με το σύστημα των

²⁰ Βλ. το άρθρο 33 παρ. 12 του ν. 4009/2011 «12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.»

πανελλήνιων εξετάσεων σε ποσοστό 15% επί του αριθμού εισακτέων, προβλέφθηκε ότι η επιλογή στο πλαίσιο κάθε μιας από τις ορισθείσες Ομάδες Σχολών, οι οποίες περιελάμβαναν ανώτατες και ανώτερες Σχολές, γινόταν πρώτα για τις ανώτατες και στη συνέχεια για τις ανώτερες Σχολές και ότι σε περίπτωση επιλογής του υποψηφίου σε Τμήμα ΑΕΙ αυτός αποκλειόταν από τη διαδικασία επιλογής για τις ανώτερες Σχολές.

15. Στο άρθρο 2 παρ. 1 και 2 του νόμου 1771/1988 επαναλήφθηκε ότι η εισαγωγή σπουδαστών στις σχολές της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 1351/1983 γίνεται μέχρι να καλυφθεί ο αριθμός εισακτέων. Στην παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου 2 ορίστηκε, περαιτέρω, ότι φοιτητές ή σπουδαστές Σχολών ή Τμημάτων Σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι μετά από συμμετοχή τους σε γενικές εξετάσεις εισάγονται σε άλλη Σχολή ή Τμήμα Σχολής, δεν μπορούν να εγγραφούν στη νέα Σχολή ή Τμήμα εάν προηγουμένως δεν διαγραφούν με αίτηση τους από τη Σχολή ή το Τμήμα όπου ήδη είναι γραμμένοι. Στη διάταξη αυτή προβλέφθηκε δε ρητώς ότι σε αντίθετη περίπτωση, η εγγραφή στη νέα Σχολή ή Τμήμα είναι άκυρη και ότι προς διαπίστωση της διαγραφής, υποβάλλεται σχετική βεβαίωση της Σχολής ή του Τμήματος αυτού. Με επίκληση της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του ν. 1771/1988, εκδόθηκε και το π.δ. 197/1993, στο άρθρο 15 παρ. 1 του οποίου επίσης ορίζεται ότι στα δικαιολογητικά τα οποία είναι αναγκαία για την εγγραφή κατόπιν εισαγωγής στα ΑΕΙ με το σύστημα των γενικών εξετάσεων, συγκαταλέγεται υπεύθυνη δήλωση περί μη εγγραφής σε άλλη Σχολή ή Τμήμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

16. Και στο πλαίσιο του νόμου 4186/2013 ο οποίος, όπως έχει τροποποιηθεί, διέπει την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με το σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων (βλ. παραπάνω άρθρο 4 παρ. 1 αυτού) προβλέπεται ότι η εισαγωγή γίνεται σε εκ των προτέρων καθορισμένο αριθμό. Με το άρθρο 42 παρ. 4 του νόμου αυτού παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας για τον καθορισμό του αριθμού εισακτέων ανά Σχολή, Τμήμα ή Εισαγωγική Κατεύθυνση.

17. Με επίκληση, μεταξύ άλλων, των εξουσιοδοτικών διατάξεων του προαναφερομένου άρθρου 42 του ν. 4186/2013, όπως ισχύει, αλλά και της

παραγράφου 9 του άρθρου 2 του ν. 1771/1988,²¹ εκδόθηκε η απόφασή Υπουργού και Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό Φ253/139394/Α5/2016 με την οποία καθορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, ο τρόπος και η διαδικασία εγγραφής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 και εφεξής, των επιτυχόντων μετά από συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις των Γενικών Λυκείων ή των Επαγγελματικών Λυκείων. Στις λεπτομερείς ρυθμίσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου μόνου της απόφασης αυτής, προβλέπεται ότι σε περίπτωση που επιτυχών έχει εγγραφεί από προηγούμενο έτος σε Σχολή ή Τμήμα, οφείλει, αφενός, να δηλώσει στην προβλεπόμενη ηλεκτρονική αίτηση-υπεύθυνη δήλωση, το Τμήμα στο οποίο είναι ήδη εγγεγραμμένος και, αφετέρου να ζητεί ταυτόχρονα τη διαγραφή του από το εν λόγω Τμήμα, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εγγραφή του στο νέο Τμήμα ή στη νέα Σχολή. Ορίζεται ότι η διασταύρωση των σχετικών στοιχείων γίνεται με βάση πίνακα επιτυχόντων ανά Σχολή και Τμήμα και πίνακα των ήδη εγγεγραμμένων σε αυτά από προηγούμενο έτος οι οποίοι έχουν ζητήσει να διαγραφούν προκειμένου να εγγραφούν σε νέο και ότι εγγραφή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν έχει προηγουμένως ολοκληρωθεί η διαδικασία διαγραφής και δεν έχει αποσταλεί στο νέο Τμήμα ή Σχολή επιτυχίας, η βεβαίωση διαγραφής και όλα τα σχετικά στοιχεία.

18. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, εξεταζόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό, προκύπτει ότι ο νομοθέτης στο πλαίσιο των κατά καιρούς ισχυόντων συστημάτων πρόσβασης των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΑΕΙ και στις ανώτερες Σχολές, διαχρονικώς απέκλειε την περίπτωση ταυτόχρονης κατάληψης περισσότερων της μίας θέσης στις Σχολές ή τα Τμήματα ΑΕΙ και στις ανώτερες Σχολές, περιλαμβανομένων των Σχολών Διδασκαλικού Κύκλου κατά τον χρόνο που αυτές συνιστούσαν ανώτερες Σχολές. Τέτοιος αποκλεισμός προβλέπεται και από τις νυν ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

19. Όπως έχει κριθεί, ειδικότερα, σε σχέση με τις διατάξεις του (καταργηθέντος) άρθρου 29 παρ. 1 του ν. 1268/1982, του άρθρου 2 παρ. 9

²¹ Η απόφαση αυτή εκδόθηκε και με βάση την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 2 παρ. 3 στοιχ. α) (i) του ν. 2525/1997 περί πρόσβασης των αποφοίτων Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

του ν. 1771/1988 και του άρθρου 15 του προεδρικού διατάγματος 197/1993, από τη θεσπιζόμενη απαγόρευση της παράλληλης εγγραφής φοιτητών σε περισσότερες της μιας σχολές ή τμήματα σχολών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας και από τη θέση ως προϋπόθεσης για την εγγραφή ορισμένου προσώπου σε σχολή ή τμήμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μετά από επιτυχία του στις γενικές εξετάσεις, της προηγούμενης διαγραφής του από ΑΕΙ ή ανώτερη σχολή της ημεδαπής στο οποίο είναι ήδη εγγεγραμμένος, συνάγεται ότι σε κάθε φοιτητή ή σπουδαστή αντιστοιχεί αδιακρίτως μια και μόνη θέση σε σχολή ή τμήμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αποκλεισμένης της παράλληλης φοίτησης ή της διατήρησης της φοιτητικής ιδιότητας σε περισσότερες σχολές ή τμήματα. Η ρύθμιση αυτή εκπορεύεται από την ανάγκη παροχής εκπαίδευσης σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό προσώπων, ο οποίος θα περιοριζόταν δραστικά εάν παρεχόταν η δυνατότητα στο ίδιο πρόσωπο της παράλληλης φοίτησης ή διατήρησης της φοιτητικής ιδιότητας σε περισσότερες σχολές ή τμήματα και συνακόλουθα της κατάληψης περισσότερων θέσεων. Δικαιολογείται δε από τις κρατούσες συνθήκες, σύμφωνα με τις οποίες υπάρχει αδυναμία των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να υποδεχθούν απεριόριστο και απρόβλεπτο αριθμό φοιτητών ή σπουδαστών, καθόσον τούτο θα έπληττε την εύρυθμη λειτουργία τους και θα ανέτρεπε τον οικείο προγραμματισμό σπουδών, με περαιτέρω συνέπεια την πτώση του επιπέδου αυτών. Ενόψει τούτων, το σύστημα αυτό τελεί σε αρμονία προς τις διατάξεις του άρθρων 5 του Συντάγματος στο οποίο κατοχυρώνεται το δικαίωμα ανάπτυξης της προσωπικότητας και της επαγγελματικής ελευθερίας. Ομοίως τελεί σε αρμονία με το άρθρο 16 του Συντάγματος με τις οποίες κατοχυρώνεται η αρχή της προστασίας της παιδείας και της ελεύθερης πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, δοθέντος ότι η εν λόγω συνταγματική αρχή δεν δύναται να νοηθεί χωρίς τη συνεκτίμηση των εκάστοτε κρατουσών αντικειμενικών συνθηκών και δεν αποκλείει, κατά συνέπεια, το νομοθέτη από του να θεσπίζει, ενόψει ακριβώς αυτών, προϋποθέσεις αναφορικά με την εγγραφή και τη διαγραφή των εισαχθέντων στις σχολές και τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Έχει επίσης κριθεί ότι η κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενη διαγραφή είναι οριστική και ότι οι σχετικές ρυθμίσεις είναι

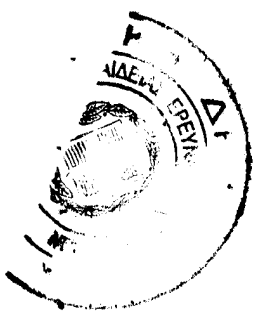
σύμφωνες προς την αρχή της αναλογικότητας διότι δεν υπερακοντίζουν τον επιδιωκόμενο από το νομοθέτη σκοπό αλλά και προς το άρθρο 2 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 (Α' 256) στο οποίο ορίζεται «ουδείς δύναται να στερηθή του δικαιώματος όπως εκπαιδευθή» [ΣΤΕ 1309/2008 (επταμελούς),²² ΔΕΑ 2307/2014, 97/2012, 1932/2009,²³ 621/2006, 2882/2005, ΝΣΚ 445/2012, 260/2011, 84/2011, 99/2001).

Β. Επί της κατάταξης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των ήδη πτυχιούχων

20. Στις διατάξεις του κρίσιμου σε σχέση με το εδώ διδόμενο ιστορικό νόμου 1286/1982 και, ειδικότερα, στο άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. γ) και παρ. 2 και 4 αυτού, προβλεπόταν δυνατότητα κατάταξης σε ανώτατη ή ανώτερη Σχολή ή Τμήμα Σχολής, για κάθε ένα από τα οποία προβλεπόταν χωριστός αριθμός εισαγομένων, ανεξάρτητο πρόγραμμα και ιδιαίτερος τίτλος σπουδών, αφενός, πτυχιούχων και φοιτητών ΑΕΙ και, αφετέρου, πτυχιούχων ανώτερων σχολών του εσωτερικού. Στο άρθρο 10 προβλεπόταν επίσης δυνατότητα κατάταξης πτυχιούχων ανώτερων σχολών του εσωτερικού σε έτος ή εξάμηνο σπουδών άλλης ανώτερης σχολής, σύμφωνα με τα ειδικότερα εκεί οριζόμενα και στα καθοριζόμενα ποσοστά. Με το άρθρο 11 παρ. 1 του ίδιου νόμου παρεχόταν ευχέρεια επιλογής μεταξύ διαφόρων διαδικασιών προς προσδιορισμό των κατατασσομένων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού (με διαγωνισμό ή με βάση το βαθμό πτυχίου ή με συνδυασμό αυτών). Με την απόφαση Υπουργού Παιδείας με αριθμό Γ3/831/25-12-1982/21-01-1983 η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διάταξης προς ρύθμιση των κατατάξεων στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες και τις Σχολές Νηπιαγωγών πτυχιούχων άλλων ανωτέρων

²² Με την απόφαση αυτή μετεστράφη προηγούμενη νομολογία με την οποία είχε γίνει δεκτή δυνατότητα επανεγγραφής στο Τμήμα από το οποίο είχε λάβει χώρα διαγραφή, με το σκεπτικό ότι κατά το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 1268/1982 η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάτο με την εγγραφή του σε ΑΕΙ και αποβαλλόταν με τη λήψη του πτυχίου (βλ. παλαιότερες ΣΤΕ 164/1993, 4350/1990).

²³ Με την απόφαση αυτή κρίθηκε ότι τα παραπάνω ισχύουν και στην περίπτωση που ο σπουδαστής εισάγεται σε δεύτερη Σχολή με βάση δικαστική απόφαση, ως αποκαθιστάμενος.

σχολών, είχαν καθορισθεί, μεταξύ άλλων, ο τρόπος κάλυψης του καθοριζομένου ποσοστού και η περίπτωση κατάταξης ως υπεράριθμων των τυχόν ισοβαθμούντων με τον τελευταίο κατατασσόμενο.

21. Στον νυν ισχύοντα νόμο 3404/2005, όπως έχει τροποποιηθεί, καθορίζεται επίσης ανώτατο ποσοστό για την κατάταξη πτυχιούχων, μεταξύ άλλων, Πανεπιστημίων, ΤΕΙ, ανώτερων σχολών υπερδιετούς και διετούς κύκλου σπουδών. Μετά την κατάργηση, με το άρθρο 81 παρ. 27 του ν. 4009/2011, της παλαιότερα παρεχόμενης δυνατότητας επιλογής από τα ΑΕΙ ανάμεσα σε σύστημα κατάταξης με εξετάσεις ή με βάση το βαθμό πτυχίου, η κατάταξη πτυχιούχων προϋποθέτει τη συμμετοχή και επιτυχία σε εξετάσεις στο πλαίσιο των οποίων πρέπει να διασφαλίζεται η διαφάνεια και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Οι κατατακτήριες αυτές εξετάσεις διενεργούνται προς κατάληψη συγκεκριμένου αριθμού θέσεων ο οποίος ορίζεται αυτοτελώς ως ποσοστό επί του αριθμού των εισακτέων κάθε ακαδημαϊκού έτους στο Τμήμα υποδοχής, ανεξάρτητα από το ποσοστό των μετεγγραφών, και του οποίου δεν επιτρέπεται επιμερισμός ή ανακατανομή, αλλά ούτε και υπέρβαση ακόμη και σε περίπτωση ισοβαθμίας (κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 1, 2, 3 και 4 του εν λόγω νόμου).²⁴

22. Στο πλαίσιο της ήδη εκτεθείσας νομολογίας, και σε αντιδιαστολή με τις παραδοχές της σχετικά με το ότι σε περίπτωση εγγραφής εισαγομένων με γενικές εξετάσεις σε περισσότερες από μία Σχολές ή Τμήματα, ο αριθμός των εισαγομένων δεν θα ήταν δυνατόν να προσδιορισθεί εκ των προτέρων, θα επερχόταν ανατροπή του προγραμματισμού των σπουδών των Σχολών ή Τμημάτων υποδοχής και θα προκαλείτο πτώση του επιπέδου των σπουδών, έχει κριθεί ότι η εγγραφή-κατάταξη πτυχιούχων άλλων Σχολών ή Τμημάτων μέσα σε οριζόμενο από το νόμο ποσοστό δεν οδηγεί σε τέτοια αποτελέσματα [βλ. ο.π. ΣτΕ 1309/2008 (επταμελούς), ΔΕΑ 2307/2014, 97/2012, 1932/2009 αναφορικά με προϊσχύουσα μορφή του άρθρου 15 του ν. 3404/2005].

²⁴ Βλ. και απόφαση Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με αριθ. Φ1/192329/Β3 (Β' 3185/16-12-2013) «Διαδικασία κατάταξης πτυχιούχων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης», η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 6 του άρθρου 15 του 3404/2005, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 57 εδάφ.ε. του ν. 4186/2013.

23. Περαιτέρω, έχει κριθεί ότι οι κατατασσόμενοι σε ΑΕΙ δεν τελούν υπό τις αυτές συνθήκες με τους εισαγόμενους στα ΑΕΙ με το σύστημα των γενικών εξετάσεων (ΣΤΕ 1759/2007).

Γ. Επί των διατάξεων για το Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο

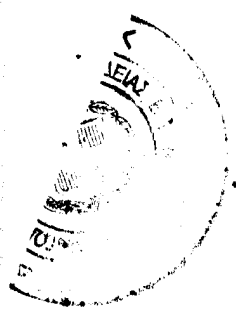
24. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 και το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 2552/1997, όπως ισχύει, το ΕΑΠ συνιστά αυτοτελές και πλήρως αυτοδιοικούμενο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, λειτουργεί με τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις ισχύουσες για τα ΑΕΙ διατάξεις.

25. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου, προς υλοποίηση της αποστολής του, η οποία συνίσταται στην εξ' αποστάσεως παροχή εκπαίδευσης με την ανάπτυξη και αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και μεθόδων διδασκαλίας, το ΕΑΠ μπορεί να οργανώνει και προγράμματα με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλα ΑΕΙ της ημεδαπής (ή της αλλοδαπής).²⁵

26. Κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του ίδιου νόμου, το ΕΑΠ παρέχει, μεταξύ άλλων, προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές. Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 και 3, στα προγράμματα προπτυχιακών σπουδών εγγράφονται ως φοιτητές κάτοχοι τίτλου απόλυσης Λυκείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισότιμου ή αντίστοιχου τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του εσωτερικού ή εξωτερικού, χωρίς εξετάσεις, με αίτησή τους η οποία υποβάλλεται εντός συγκεκριμένων προθεσμιών για κάθε ακαδημαϊκό έτος, κατόπιν πρόσκλησης για την εκδήλωση ενδιαφέροντος η οποία δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις εν λόγω διατάξεις. Για την κατά τα ανωτέρω εγγραφή προπτυχιακών φοιτητών προβλέπεται ο καθορισμός, από το αρμόδιο όργανο του ΕΑΠ, συνολικού αριθμού παρεχόμενων θέσεων και η δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της

²⁵ Όπως η παράγραφος 3 ισχύει μετά την προσθήκη δυο τελευταίων εδαφίων με την παράγραφο 2β του άρθρου 6 της από 30/12/2015 ΠΝΠ (Α 184, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016 (Α 18) και το άρθρο έβδομο παρ.1 Ν.4405/2016, ΦΕΚ Α 129/13.7.2016.

Κυβερνήσεως, κατά τα ειδικότερα εκεί οριζόμενα. Προβλέπεται επίσης ότι με απόφαση του ίδιου οργάνου μπορεί να καθορίζεται κάθε χρόνο πρόσθετος αριθμός παρεχόμενων θέσεων για φοιτητές προπτυχιακού επιπέδου, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αντίστοιχου ετήσιου αριθμού και ο οποίος καλύπτεται με τις ίδιες διαδικασίες και προϋποθέσεις. Το παραπάνω ποσοστό είναι συνολικό και κατανέμεται ανάλογα στα προγράμματα των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών που υπάρχουν.

27. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 του ίδιου νόμου, εάν ο αριθμός των υποψηφίων ανά πρόγραμμα σπουδών είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των παρεχόμενων θέσεων, για την επιλογή των υποψηφίων, προηγούνται όσοι έχουν συμπληρώσει το 23ο έτος ηλικίας και εάν ο αριθμός τους είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των θέσεων, διεξάγεται μεταξύ τους κλήρωση. Εφόσον εξακολουθούν να απομένουν θέσεις οι υπόλοιποι υποψήφιοι επιλέγονται με νέα διαδικασία κλήρωσης. Ως προς τα ζητήματα αυτά η ίδια διάταξη παρέχει εξουσία στο αρμόδιο όργανο του ΕΑΠ για κατάργηση ή τροποποίηση των σχετικών με την διαδικασία κλήρωσης και για ορισμό και άλλου τρόπος επιλογής των εισακτέων προπτυχιακών φοιτητών.

28. Στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου 5 προβλέπεται ότι οι φοιτητές επιβαρύνονται για την απόκτηση του απαραίτητου εκπαιδευτικού, πληροφοριακού και υλικού αξιολόγησης και συμμετέχουν στις ιδιαίτερες δαπάνες επικοινωνίας, που συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το ύψος δε της συμμετοχής καθώς και κοινωνικά κριτήρια και κριτήρια επίδοσης για τη χορήγηση υποτροφιών από το ΕΑΠ ή μερικής ή ολικής απαλλαγής από τις διατάξεις αυτές, ορίζονται, ύστερα από εισήγηση της Συγκλήτου, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της ίδιας παραγράφου, ποσοστό των ποσών συμμετοχής στις δαπάνες επικοινωνίας χρησιμοποιείται προς ανάθεση έργων για τη διοικητική υποστήριξη του Ιδρύματος, την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών, την εφαρμογή των συστημάτων Τεχνολογίας, Πληροφορίας και Επικοινωνίας, την εφαρμογή του ιδιαίτερου συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και για κάθε άλλη απαραίτητη για την υποστήριξη της ανάπτυξης και της λειτουργίας του Ιδρύματος δαπάνη.

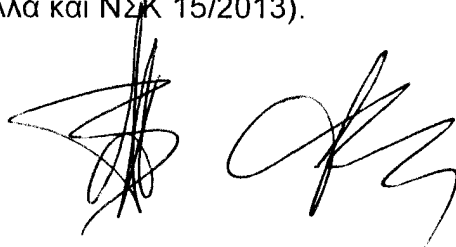
29. Από τον συνδυασμό των παραπάνω προκύπτει ότι και το περιγραφόμενο στο ν. 2552/1997, όπως ισχύει σήμερα, σύστημα εισαγωγής στο ίδρυμα αυτό έχει ως βάση συγκεκριμένο αριθμό εισαγομένων. Ο αριθμός δε αυτός λαμβάνει την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα και δεσμευτικότητα, μέσω δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και καλύπτεται κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης, ενώ προς διασφάλιση της μη υπέρβασής του προβλέπεται ο καθορισμός συγκεκριμένης διαδικασίας από τα αρμόδια όργανα του εν λόγω Ιδρύματος.

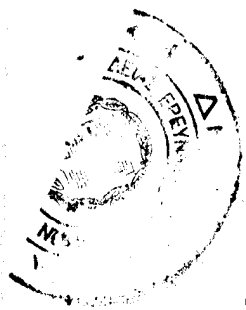
30. Περαιτέρω, από το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που αφορούν στις επιβαρύνσεις των φοιτητών για την απόκτηση του απαραίτητου εκπαιδευτικού υλικού, όπως και τη συμμετοχή τους στις προβλεπόμενες στον ίδιο νόμο ιδιαίτερες δαπάνες επικοινωνίας οι οποίες συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, προκύπτει ότι οι εν λόγω επιβαρύνσεις και συμμετοχή έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα.

IV. Εφαρμογή διατάξεων

A. Επί του πρώτου ερωτήματος

31. Κατ' αρχάς, σε σχέση με τη γενικού χαρακτήρα διατύπωση του ερωτήματος αυτού σημειώνεται ότι από τη γραμματική διατύπωση της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του ν. 1771/1988 στην οποία προβλέπεται υποχρέωση διαγραφής των φοιτητών ή σπουδαστών Σχολών ή Τμημάτων Σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής από τη Σχολή ή το Τμήμα όπου ήδη είναι εγγεγραμμένοι, προκειμένου να εγγραφούν σε άλλη Σχολή ή Τμήμα Σχολής, στην περίπτωση που η εισαγωγή τους στη δεύτερη Σχολή ή Τμήμα γίνεται μετά από συμμετοχή τους σε γενικές εξετάσεις, αλλά και ενόψει των παραδοχών της προεκτεθείσας νομολογίας σχετικά με τους δικαιολογητικούς λόγους οι οποίοι απαγορεύουν την παράλληλη φοίτηση σε τέτοια περίπτωση (ανατροπή του προγραμματισμού των σπουδών και διακινδύνευση του επιπέδου αυτών με την εγγραφή μη προσδιορισμένου εκ των προτέρων αριθμού φοιτητών), συνάγεται ότι τέτοια απαγόρευση δεν συντρέχει σε περίπτωση εγγραφής-κατάταξης πτυχιούχων άλλων Σχολών ή Τμημάτων, μέσα σε οριζόμενο από το νόμο ποσοστό επί του αριθμού εισακτέων των Τμημάτων υποδοχής (ο.π. ΣτΕ 1309/2008 (επταμελούς), ΔΕΑ 2307/2014, 97/2012, 1932/2009, αλλά και ΝΣΚ 15/2013).

32. Σε σχέση με τους ειδικότερους προβληματισμούς οι οποίοι εντάσσονται στο ερώτημα αυτό και συναρτώνται με το προεκτεθέν ιστορικό το οποίο ανάγεται σε χρόνο πριν την ισχύ της προαναφερόμενης διάταξης (ακαδημαϊκά έτη 1983-1984 έως 1987-1988), σημειώνεται ότι από το νομικό πλαίσιο το οποίο εκτίθεται παραπάνω στα σημεία 6.1. έως 6.6. της ενότητας II, προκύπτει αποκλεισμός παράλληλης φοίτησης σε Σχολές ή Τμήματα ΑΕΙ ή στις τότε Σχολές Διδασκαλικού Κύκλου και αντιστρόφως, στην περίπτωση εισαγωγής με τα τότε ισχύοντα συστήματα εισαγωγής αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση στην οποία αφορά το διδόμενο ιστορικό, δεν θα ετίθετο ζήτημα μη νομιμότητας της κατάταξης του ενδιαφερομένου σε Παιδαγωγική Ακαδημία ως πτυχιούχου Σχολής Νηπιαγωγών, όπως υπολαμβάνεται στο πλαίσιο της γενικότερης διατύπωσης του πρώτου ερωτήματος, αλλά ζήτημα μη νομιμότητας εγγραφής αυτού στο Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ΑΕΙ (και, συνακόλουθα, της μετεγγραφής του στη συνέχεια στο αντίστοιχο Τμήμα άλλου ΑΕΙ). Τούτο διότι δίδεται ότι η εισαγωγή στο Τμήμα αυτό είχε πραγματοποιηθεί μέσω του συστήματος των εξετάσεων αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε χρονικό σημείο κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος φοιτούσε ήδη σε Σχολή Νηπιαγωγών.

33. Περαιτέρω παρατηρείται ότι στο προγενέστερο της διάταξης της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του νόμου 1771/1988 νομικό πλαίσιο, δεν προκύπτει ύπαρξη διάταξης η οποία να προβλέπει ρητώς ακυρότητα της δεύτερης εγγραφής σε άλλο ΑΕΙ ή ανώτερη Σχολή.²⁶ Ούτε, άλλωστε, η ερωτώσα υπηρεσία στηρίζει τους προβληματισμούς της οι οποίοι αφορούν σε χρονικά σημεία προγενέστερα της διάταξης αυτής, σε συγκεκριμένη διάταξη.

34. Ενόψει τούτων, αλλά και του ότι από τα υποβληθέντα στοιχεία προκύπτει ασάφεια ως προς τα ζητήματα τα οποία απασχολούν την Διεύθυνση Διοίκησης Προσωπικού Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία φέρεται να εξετάζει ζητήματα διαρκούς χρήσης τριών τίτλων αποκτηθέντων με παράλληλη φοίτηση και μοριοδότησης του προαναφερόμενου τίτλου

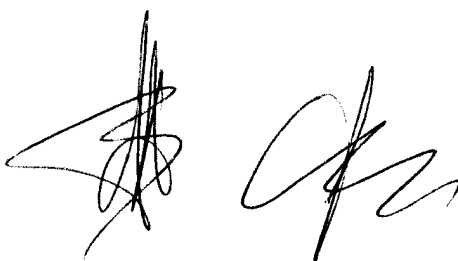
²⁶ Στην περίπτωση της προβλεπόμενης στο άρθρο 2 παρ. 9 του ν. 1771/1988 ακυρότητας της δεύτερης εγγραφής, η ακυρότητα διαπιστώνεται με την έκδοση σχετικής πράξης, η οποία έχει ως έννομο αποτέλεσμα την διαγραφή, ο.π. ΝΣΚ 260/2011).

ΤΕΦΑΑ, μπορεί εν προκειμένω να σημειωθεί μόνον ότι ο εν λόγω τίτλος φέρει τεκμήριο νομιμότητας, εφόσον δεν δίδεται ότι ανακλήθηκε οποτεδήποτε από τα αρμόδια όργανα του οικείου ΑΕΙ (δεν δίδεται επίσης εάν είναι σε εξέλιξη οποιαδήποτε σχετική διαδικασία, περίπτωση κατά την οποία θα είχαν εφαρμογή τα γενικώς ισχύοντα περί ανάκλησης μη νομίμων διοικητικών πράξεων και των προϋποθέσεων αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο μόνο παρ. 1 του αναγκαστικού νόμου 261/1968 και τη σχετική νομολογία).

Β. Επί του δευτέρου ερωτήματος

35. Με βάση όσα έχουν ήδη εκτεθεί αναφορικά με την απαγόρευση παράλληλης φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην περίπτωση των εγγραφομένων με βάση το εκάστοτε ισχύον σύστημα εισαγωγής με εξετάσεις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απαγόρευση αυτή ισχύει και σε σχέση με φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα του ΕΑΠ (ΝΣΚ 99/2001), ανεξαρτήτως του ότι η εισαγωγή φοιτητών σε αυτό δεν γίνεται μέσω του γενικού συστήματος εξετάσεων.

36. Τούτο, κατ' αρχάς, διότι στο άρθρο 1 παρ. 3 και στο άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 2552/1997, όπως ισχύει, ρητώς ορίζεται ότι επί του ΕΑΠ έχουν εφαρμογή συμπληρωματικώς οι διατάξεις που διέπουν τα ΑΕΙ, περιλαμβανομένων, μάλιστα, των διατάξεων που αφορούν τα προγράμματα συνεργασίας. Περαιτέρω διότι, εφόσον σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία εισαγωγής φοιτητών στο ΕΑΠ, η εισαγωγή και στο ίδρυμα αυτό γίνεται σε προκαθορισμένο αριθμό, όπως και στα λοιπά ΑΕΙ, η απαγόρευση της ταυτόχρονης κατάληψης περισσότερων της μιας θέσεων στα ΑΕΙ στο πλαίσιο του γενικού συστήματος εισαγωγής σε αυτά, θα πρέπει να νοηθεί ότι καταλαμβάνει και την φοίτηση στο ΕΑΠ. Τούτο καθώς από το συνολικό πλαίσιο εισαγωγής στα ΑΕΙ διαμορφώνεται ο συνολικός αριθμός φοιτητών στις ανάγκες για τη φοίτηση των οποίων (π.χ. εξασφάλιση της ύπαρξης του αναγκαίου προσωπικού και υποδομών) μπορεί να ανταποκριθεί η ελληνική Πολιτεία, ανεξαρτήτως της πρόβλεψης ορισμένων ανταποδοτικού χαρακτήρα επιβαρύνσεων ή συμμετοχής των φοιτούντων στο ΕΑΠ στις ιδιαίτερες δαπάνες επικοινωνίας που συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.

Υ. Απαντήσεις επί των ερωτημάτων

37. Με βάση τα παραπάνω, στα τεθέντα ερωτήματα αρμόζουν, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, οι ακόλουθες απαντήσεις:

α) Στο πρώτο σκέλος του πρώτου ερωτήματος, υπό τη γενική του διατύπωση, αρμόζει η απάντηση ότι η απαγόρευση παράλληλης φοίτησης σε προπτυχιακό επίπεδο αφορά την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με το σύστημα των γενικών εξετάσεων και όχι την εισαγωγή-κατάταξη πτυχιούχων άλλων Σχολών ή Τμημάτων. Κατόπιν της απάντησης αυτής καθίσταται άνευ αντικειμένου το δεύτερο σκέλος του ιδίου ερωτήματος.

Σε σχέση με το συγκεκριμένο ιστορικό με το οποίο έχει συναρτηθεί, κατά τα λοιπά, το ερώτημα αυτό, αρμόζει η ειδικότερη αναλυτική απάντηση η οποία διαλαμβάνεται παραπάνω στην ενότητα IV.A. παρ. 32 έως 34, καθώς όμοια απαγόρευση ίσχυε και στο πλαίσιο των διατάξεων οι οποίες ίσχυαν κατά τον κρίσιμο, ως προς το ιστορικό αυτό, χρόνο.

β) Στο δεύτερο ερώτημα αρμόζει αρνητική απάντηση, κατά τα ειδικότερα παραπάνω αναφερόμενα, και, ιδίως, κατά τα αναφερόμενα στην ενότητα IV.B.

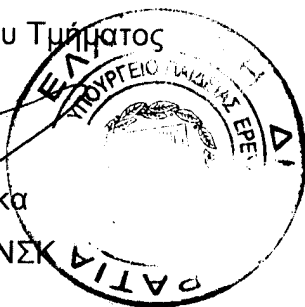
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2018

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Βασιλική Δούσκα

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η εισηγήτρια

Φωτεινή Δεδούση

Πάρεδρος ΝΣΚ